

Programma Precisielandbouw loopt

Deelnemers aan de excursie wisselen tussen de presentaties door ideeën uit

GISwerk

Het Programma precisielandbouw is er om meer efficiency in de landbouw te krijgen op basis van precisietechnieken. Die technieken – alles behalve giswerk – zijn interessant voor het groen onderwijs.

TEKST EN
FOTOGRAFIE
martin versteeg

‘Precisielandbouw is een innovatie in de sector waarin duurzaamheid een

belangrijke drijfveer is. In die zin is het inhoudelijk heel interessant voor het onderwijs en willen we graag dat de afgestudeerden, de schoolverlaters, daar kennis van hebben en weten welke technieken en welke mogelijkheden er zijn. Dat is de vakinhoudelijke aanleiding.” Zo licht Gerlinde van Vilsteren, directeur van de Groene Kennis Coöperatie, toe waarom precisielandbouw een programma is dat past binnen de GKC.

Begin dit jaar is het Programma Precisielandbouw (PPL) gestart. Doel van dit vierjarige programma is het onderzoeken en toepassen van technieken en methodes om efficiënter om te gaan met meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, brandstof en water. Hiermee wordt ook een bijdrage geleverd aan algemene duurzaamheidsdoelstellingen zoals brandstofbesparing en terugdringing van broeikasgassen. Bijkomende voordelen die worden genoemd, zijn een kostenefficiëntere productie en productverbetering.

Onderdeel opleidingen

Het programma is een samenwerkingsverband tussen overheid en bedrijven, waarbij beide partijen investeren. Private partijen leggen ten minste zes miljoen euro in en het ministerie van LNV heeft hetzelfde bedrag gereserveerd voor ont-

wikkelverzoeken. Dit geld wordt geïnvesteerd om informatietechnologie en techniek te ontwikkelen en vertalen naar akker, teelt en bedrijfsvoering. Inmiddels draaien 35 projecten die zich richten op het ontwikkelen en toepassen van precisielandbouwtechnieken. Daarnaast wordt een organisatie met een onderliggend netwerk gevormd om de technieken en ervaringen breed uit te dragen.

Studenten en docenten van HAS Den Bosch en het Edudelta College hielden zich al bezig met projecten binnen de precisielandbouw. In de toekomst zal precisielandbouw echter een belangrijk onderdeel uitmaken van meer groene opleidingen. Net zoals precisielandbouw een aanvulling vormt op bestaande landbouw, worden de bestaande groene opleidingen aangevuld met precisietechnieken. Dat zal ook gelden voor technische opleidingen. Alle precisietechniek die ingezet wordt bij precisielandbouw moet ten slotte onderhouden worden.

Mest en aardappelen

Donderdag 30 september was er een excursie voor de organisatie en initiatiefnemers van het programma precisielandbouw, georganiseerd door HAS Den Bosch. De deelnemers kregen informatie over de stand van zaken van enkele (onderzoeks)projecten en hadden de gelegenheid om van gedachten te wisselen over projecten, ideeën en samenwerkingsmogelijkheden.

Daarbij was er ook aandacht voor onderwerpen die van belang kunnen zijn voor de verdere ontwikkeling van precisielandbouw.

Na een presentatie over de ontwikkelingen op het gebied van geografische informatie systemen, ofwel GIS, en het belang hiervan voor de agrarische sector, door Mel van Drunen van de nieuwe opleiding Geo Media & Design en Theo Theewissen van Geodan, gingen de deelnemers per bus naar de proefboerderij van Praktijkonderzoek Plant & Omgeving van Wageningen UR in Vredepeel. Hier werden de voorlopige resultaten van twee onderzoeken gepresenteerd: precisietoepassing van dierlijke mest en het nauwkeuriger bemesten van aardappelen op basis van sensortechnologie. Beide onderwerpen gaven aanleiding tot veel discussie tussen de aanwezige landbouwers, onderzoekers en vertegenwoordigers van bedrijven. Een teken dat er behoefte is aan praktisch toepasbare kennis over deze onderwerpen.

Digitale kaart

In de praktijk wordt geadviseerd op basis van een veelheid aan gegevens; dat werd duidelijk bij de volgende bestemming van de excursie: het fabrieksterrein van landbouwvoertuigenfabrikant Agco in Grubbenvorst, deelnemer van het programma. Omringd door machtige Challenger rupstrekken met op de achtergrond het geronk van een Rogator zelfrijdende spuitmachine, hield onder anderen Randy Wilbrink

van Agritip een verhaal over precisiebemesting op basis van bodembemonstering. Hierbij wordt met behulp van een quad eerst een perceel nauwkeurig in kaart gebracht op basis van gps, waarna op specifieke plaatsen bodemmonsters worden genomen. Deze monsters worden onderzocht op chemische en biologische kenmerken, om uit te zoeken op welke plaatsen bijvoorbeeld een tekort aan bepaalde mineralen is. De resultaten worden vervolgens verwerkt tot een applicatiekaart voor bemesting. Met behulp van zo'n kaart kan een zeer specifiek onderdeel van een perceel met verschillende meststoffen worden bemest. Dit gebeurt met een computergestuurde bemestingsmachine, die op basis van de digitale kaart kan strooien en die liefst meerdere meststoffen in een rit kan aanbrengen, hetgeen brandstof en tijd bespaart. Een machine die dit kan, is bijvoorbeeld de Challenger Terra Gator van Agco.

Na een korte rondleiding door de fabriek van Agco, reed de bus in de avondspits weer terug naar HAS Den Bosch, waar een aantal deelnemers aanschoof aan het diner om na te praten.

Meer informatie over het Programma precisielandbouw? Voor precisielandbouw op HAS Den Bosch: Bert van Sonsbeek (sb@hasdb.nl, 073 6923828). Over het programma: Margreet Jongema (mjongema@ltonoord.nl, 088 8886677).

advertentie

CPS
Onderwijsontwikkeling en advies

Groen onderwijs

CPS

Blijvend resultaat

CPS | T [033] 453 43 43 | E cps@cps.nl | www.cps.nl